

213.

Disputatio VIII.

289.

DE VSV FRUCTV, VSV, HABITATIONE, ALIAQ³ IN PERSONAM SERVITUTE.

QVAM,

Diuinâ fauente gratiâ,

PRÆSIDE

CLARISSIMO,

CONSULTISSIMO QVE

VIRO, DN. HENRICO BOCE-

RO, VTRIVSQUE IVRIS DOCTORE ET

Professore, in Illustrissima Tubingensi Academia celeberrimo, Domino suo Præceptore omni obseruantia

rimo, Domino suo Præceptore omni obseruantia

cultu prosequendo,

ORDINARII EXERCITII CAUSA,

hora locoq³ consuetis,

Defendendam suscipiet

IODOCVS COLB,

Spirensis.

TUBINGÆ,

Typis Georgij Gruppenbachij.

ANNO M. D. XCIX.

I.

Disputatio VIII.

DE VSVFRUCTU, VSV, HABITATIONE,
aliaq; in personam seruitute.

T H E S I S I.

DE seruitute in personam vt videamus, nunc sequitur. Est autem in personam seruitus, quæ à re aliena personæ debetur.

l. Mela ait. 14. §. fin. ff. de alim. vel cib. leg. l. 4. ff. de seruit. præd. rust. l. dominus. 57. ibi, ei seruebat. ff. de vsufr. l. 3. §. fin. ff. quib. mod. vsufr. amitt.

I I.

Hæc seruitus vel nominata est, vel innominata. Nominata, cuius iure ciuili certa appellatio prodita est; (a) qualis est, Vsusfructus, fructus, Vsus, habitatio, operæ seruorum. (b)

a) *arg. l. 3. ff. de præscr. verb.* (b) *l. 1. ff. de seruit. l. 5. §. vlt. ff. vsufruct. quemad. cau. & t. t. ff. de vsu & habit. & tit. seq. & t. t. ff. de oper. seru.*

I I I.

Vsusfructus est seruitus personæ, in vtendo fruendo re aliena consistens

l. 1. ff. de vsufr. & eod. t. inst. in pr. Fruendi autē verbo, quo separatur vsusfructus à quavis alia in personam seruitute, veniunt omnia emolumenta, quæcunq; ex re aliena, vel eius occasione percipiuntur, non modò naturalia. l. item si fundi. 9. ff. de vsufr. sed etiam ciuilia. l. vsufructu. 7 ff. d. t. Verbis, re Aliena, distinguimus vsumfr. qui seruitus est, ab eo fructu, qui rem nostrā comitatur, siue quem in reb. proprijs habemus. l. si ita. 126. §. 1. ff. de V. O. l. si cum. 21. §. si fundum ff. de except. rei iud. qualem vsumfructum interpretes vocant vsumfr. causalem; vsumfructum verò, qui personæ seruitus est, vsumfr. formalem; de qua vsufr. diuisione vide Coras. lib. 5. miscell. c. 3. Alciat. ad l. rectè dicimus. 25. ff. de V. S. Costal. ad l. 1. ff. de vsufr. & Duar. ad l. si ita stipulatus. 126. ff. de V. O. qui licet dicant eam ineptam, illius tamen defensionem suscepit Arius Pinellus ad l. 1. C. de bonis matern. part. 2. num. 9. & 10.

I I I I.

Est autem vsusfructus duplex; proprius vsusfructus, & quasi vsusfructus.

§. Constituitur. vers. vlt. ibi, quasi vsumfr. Institut. de vsufr. l. 2. ibi, vsusfructus

ctus propriè esset. Item ibi, quasi ususfructus. ff. de usufr. ear. rer. quæ usu conf.

V.

Proprius ususfructus est, ius utendi fruendi re aliena, salva eius substantia. Unde earum tantum rerum est, quæ usu non consumuntur; quales sunt fundi, ædes, serui, iumenta, & id genus aliæ res.

l. 3. §. constitit. ff. de usufr. & §. constituitur autem. inst. d. t. Vide Hotom. lib. quæst. illustr. q. 24. Donel. lib. 10. comment. c. 2. pag. 477. & seq. & Ioan. Goedd. ad d. l. rectè dicimus. 25. ff. de V. S.

VI.

Vestis quoq; licet ea usu atteratur, proprium tamen constitui posse usumfructum affirmamus.

per text. in l. si usufruct. 9. §. si vestis. & l. 1. ibi, quod inde extabit. ff. usufruct. quemad. cau.

VII.

In hoc autem proprio usufructu spectamus tum eius constitutionem, tum quod in illo constituto usufructuarius ius habeat, tum etiam amissionem illius.

VIII.

Constitutio ususfructus (quæ purè, aut ex die, (a) & ab initio pro parte indiuisa, vel diuisa (b) fieri potest:) vel obligatoria est, vel acquisitoria. (c)

a) l. 4. ff. de usufr. l. usufructus. 5. in pr. ff. d. t. (b) Est enim diuiduus usufr. l. 1. §. si usufructus. ff. ad L. Falcid. l. usus pars. 19. ff. de usu & habit. Vide Alciat. lib. 1. paradox. cap. 17. & Cuiac. ad l. stipulationes non diuiduntur. 72. ff. de V. O. Hotom. lib. quæst. illustr. quæst. 20. (c) l. 3. in pr. ff. eod. & §. sine testamento, Inst. eod.

IX.

Obligatoria ususfructus constitutio est, qua quis ad rei cuiusdam usumfructum alicui præstandum obligatur. Estq; conuentionalis, vel testamentaria.

§. usufructus. ibi, usumfr. alicui legauerit. & §. sine testamento. Inst. de usufr. & l. 3. in pr. ff. eod. t.

X.

Conuentionalis ususfructus constitutio est, cum vel pacto, vel stipulatione, vel emtione venditione, vel donatione ususfructus alicui promittitur.

d. l. 3. vers. & sine testamento. Inst. eod. tit.

XI.

Constitutio ususfructus testamentaria est, qua testator testamento vel

eo vel codicillis vsumfructum alicui legat.

§. vsufr. à proprietate. Inst. de vsufr. l. 3. in pr. l. 6. l. 7. l. 9. l. arboribus. 12. §. nauis. l. si quis. 20. & l. seq. cum similib. ff. de vsufr. & t. t. ff. de vsufr. leg.

XII.

Adquisitoria vsumfructus constitutio est, qua ipse vsumfructus alicui præstatur, & acquiritur: Eaq; fit vel vltima voluntate, vel inter vivos.

XIII.

Vltima voluntate, si quis suo testamento, vel Codicillis, vel donatione mortis causa, alicui vsumfructum rei propriæ, veluti proprii fundi, relinquat.

per l. 1. §. vlt. & l. seq. ff. de public. in rem act.

XIIII.

Sed non incommode hoc loco quæritur, si vsumfructus domus alicui legetur adiecto onere, ne altiùs tollatur, vtrum dominij proprietas relicta censeatur, an verò saltem vsumfructus? Posterius contra communem Dd. opinionem (a) nobis cum Pinelo (b) placet. (c)

a) *De qua Menoch. lib. 4. præsumt. part. 2. præf. 133. n. 2. (b) ad l. 1. C. de bon. mat. p. 3. n. 42. & seq. cui subscribit Fachin. lib. 5. controu. c. 43. (c) per l. Proculus 19. ff. de vsufr. Vbi legati Verba de vsufr. sunt concepta, proindeq; de vsufr. exaudienda. per l. non aliter. ff. de leg. 3. Et iniunctum onus fructuario non arguere proprietatem, ostendit l. nisi. 16. ff. de vsufr.*

XV.

Idem quoq; dicimus de legato prædij vsumfructu hoc modo, vt ne illud prædium alienetur: (a) licet hic multi proprietatem prædij legatam velint. (b)

a) *Per fundamenta enunciati præcedentis. (b) quos refert Menoch. d. præsumt. 133. n. 3.*

XVI.

Prædij tamen vsumfructu cum facultate illud alienandi relicto, non vsumfructum tantum, sed proprietatem datam censemus; (a) vt & si hac conditione legatus sit prædij vsumfructus, vt legatarius post suam mortem alteri non heredi illud restituat. (b)

a) *Nam alienandi potestas soli proprietario conuenit, non vsufructuario. Vide huius conclusionis, quæ communis est, autores apud Menoch. d. præsumt. 133. n. 4. (b) Per l. vlt. ff. de vsufr. ear. rer. quæ vsu consum. & l. species. 15. ff. de auro & arg. leg. Menoch. d. præsumt. 133. n. 7. & Fachin. dict. lib. 5. c. 46. Sed obstare videtur l. qui fructus. 25. ff. de vsu & vsufr. leg.*

XVII.

Inter viuos contingit acquisitoria vsusfructus constitutio, vel quasi traditione, vel diuturno vsu, & longa quasi possessione, vel iudicio diuisorio, vel ipsa lege.

XVIII.

Quasi traditione acquiritur vsusfructus duobus modis: Traditione corporalis rei fructuariæ, & patientia constituentis.

l. 3. in pr. ff. de vsufr. & l. si ego. ii. §. 1. ff. de public. in rem act. & l. 1. in fi. ff. de seruit. pr. ed. rust. Rei incorporalis vera & propria traditio non est. l. seruus. 43. §. 1. ff. de acquir. rer. dom. vt que possideri non potest. l. 3. in pr. ff. de acquir. vel am. poss. Sed eius est tantum quasi traditio, l. aut. prator. 23. §. item ei. ibi, vsusfructus quasi possessionem. ff. ex quib. caus. maior.

XIX.

Traditione corporalis rei fructuariæ, si dominus vsusfructuarium inducat in fundum fructuarium, animo & voluntate constituendi & dandi ei vsusfructum: ^(a) vel si rem fructuariam mobilem tradat.

d. l. 3. in pr. ff. de vsufr. l. si ego. ii. §. 1. ff. de public. in rem act. d. l. 1. in fi. ff. de seruit. rust.

XX.

Patientia constituentis acquiritur vsusfructus, si dominus patiat, vt sua re vtatur, fruatur ille, cui ad præstandum vsusfructum ex conuentione, vel vltima alicuius voluntate obligatus est.

d. l. 3. in pr. ibi, eumue patiat, vt fruatur. ff. de vsufr. & facit d. l. si ego. ii. §. 1. ibi, vel per patientiam. & c. ff. de Public. in rem act. & d. l. 1. in fi. ibi, & patientia seruitutum. ff. de seruit. rust. pr. ed.

XXI.

Antequam tamen vsusfructuarium confecto Inuentario vtiliter domino cauerit, id est, satis dederit, vel pignus dederit, vsurum, fruiturum se boni viri arbitrato, & cum vsusfructus ad se pertinere desierit, restitutum, quod inde extabit, dominus ei vsusfructum quasi tradere non tenetur; ^(a) etiam si testator hanc cautionem testamento suo remiserit vsusfructuario. ^(b)

a) l. si cuius. 13. ff. de vsufr. l. 4. C. eod. l. 1. & t. t. ff. de vsufr. quem cau. Myns. cent. 6. obser. 48. Roland. à Valle conf. 92. num. 15. & seqq. vol. 1. & Vuesenb. conf. 19. n. 7. p. 1. Hanc cautionem etiam pignoris rectè fieri scribunt Dd. per text. in §. constituitur vers. sed vtilitatis. ibi, vtiliter caueatur. Inst. de vsufr. iunct. l. 4. §. addici. vers. quid est idonee. ff. de fideicom. lib. Facit eod. l. 1. §. iubet aut. Prator. ff. de collat. & post alios sentit.

sentit. Vuesenb. in parat. ff. usufruct. quem. cau. (b) l. pen. C. vt in poss. legat. Ferd. Vasq. de success. & vlt. volunt. lib. 1. de potentia testatoris. §. 7. n. 22. 23. & 24. Andr. Gail. 2. obser. 145. vide Duar. ad l. nemo. 55. de legat. 1. & Cuiac. in parat. C. tit. vt in possess. legat.

XXII.

Quòd si idoneam hanc cautionem ob paupertatem præstare fructuarius non possit, de rigore quidem iuris usufructu priuandus videtur, verùm Camera Imperialis æquissimam & tutissimam censuit eorum sententiam, qui volunt, quòd proprietarius hoc casu prædium ad se recipere, & vice ususfructus certam annuatim summam fructuum vel pecuniæ soluere fructuario possit.

Mynsing. cent. 6. obseru. 48. quam decisionem probat etiam Fachinaus lib. 8. controuers. iur. c. 40. vid. Andr. Gail. 2. obseru. 47.

XXIII.

Sed quid, si usufructuarius in possessionem prædij fructuarij venerit ante præstitam cautionem, nunquid perceptos fructus suos facit? Neutiquam, si mala fide, puta inuito vel inscio proprietatis domino possessionem acceperit.

per l. vxori. 24. vbi Br. ff. de usufr. leg. Andr. Geil post alios lib. 2. pract. obseru. cap. 46. num. 6. & seq.

XXIII.

Diuturno vsu, & longa quasi possessione acquiritur vsusfructus bifariam. Primò si non dominus alicui ignorantem in re aliena vsusfructum constituat, & quasi tradat, atq; huiusmodi bonæ fidei possessor longo tempore, puta annis decem inter præsentem, vel inter absentes viginti annis, etiam domino ignorante eius re vtatur, fruatur. (a) Deinde si quis per idem tempus, etiam absq; causa siue titulo, re aliena domino non prohibente, iure seruitutis vtatur fruatur. (b)

a) *l. vlt. § fin. C. de long. temp. præscript. & l. 2. C. de seruit. & aqu. (b) l. si quis diuturno. 10. ff. si seruit. vind. l. apparet. 5. §. si quis seruitutem. ff. de itinere actûq; priuato. & l. 1. & l. 2. ibi, eo sciente. C. de seruit. & aq.*

XXV.

Iudicio diuisorio acquiritur vsusfructus, si in iudicio familiæ eriscundæ, vel communi diuidendo, iudex alij vsusfructum, alij proprietatem adiudicauerit.

l. usufructus. 6. §. 1. ff. de usufruct.

XXVI.

Ipsa lege acquiritur vsusfructus, quem lex ipsa præter hominis factum

ctum

etum alicui constituit, atq; tribuit: qualis est ususfructus, qui conceditur patri in bonis liberorum aduentitij.

§. 1. Inst. per quas pers. cuiq; adquir. l. cum oportet. 6. in pr. vers. si quis itaq; C. de bon. qua lib.

XXVII.

Cuiusmodi ususfructus immunis est, & à satisfactione fructuaria, & à reddendis finito usu rationibus; potestate rerum administrandarum libera patri concessa.

d. l. cum oportet. 6. §. non autem. & l. ult. §. sin. autem legata. C. d. t.

XXVIII.

Huius quoq; generis ususfructus est, quem lex patri pro præmio emancipationis concedit in dimidia parte bonorum aduentitiorum filij emancipati.

§. hoc quoq; à nobis. Inst. per quas person. cuiq; adquir. & d. l. cum oportet. 6. §. cum autem. C. de bon. qua lib.

XXIX.

Est item huius generis ususfructus, quem lex tribuit mulieri, quæ iterum nubit, superstibus liberis ex priori matrimonio, in bonis, quæ à marito liberalitatis causa accepit, puta sponsalibus, donatione propter nuptias, donatione mortis causa, legatis aut fideicommissis: quæcunq; item ex successione liberorum prioris matrimonij ad eam peruenerunt.

l. 1. & Auth. sequentib. C. de secund. nupt.

XXX.

Huic quoq; generi ususfructus non ineptè connumeramus & eum usumfructum, qui iure ad crescendi ad aliquem peruenit; quod inter eos locum habet, quibus vltima voluntate coniunctim ususfructus relictus est.

l. 1. & t. t. ff. de usufr. ad cresc. vide Henr. à Suerin. lib. quest. de usufr. ad cresc.

XXXI.

Videamus modò, quod ius usufructuarius in constituto usufructu habeat: Illud autem vel ad commoda, vel ad onera pertinet.

XXXII.

Commodum ususfructus his ferè continetur rebus, quòd ususfructus in quibusdam casibus dominij pars est; (a) quòd usufructuarius ipsum ius vtendi fruendi sibi possidet, & quidem ciuilitè; (b) quòd naturaliter etiam rem fructuariam possidet, (c) licet non verè; (d) quòd fructus omnes, qui ex re fructuaria percipiuntur, ad fructuarium pertinent, (e) modò eos perceperit. (f)

a) l. 4.

a) l. 4. ff. de usufr. hoc est, instar partis obtinet. l. cum filius. 76. §. dominus. ff. de leg. 2 l. qui usufr. 58. ff. de V. O. siue effectum partis. l. si Titio. 33. §. 1. ff. de usufruct. Cuiac. in lib. 2. Pauli ad Edictum. pag. 23. & in lib. 17. quæst. Papin. pag. 42. & in lib. 7. responsor. Papin. pag. 281. & seq. Vide quoq; Hotom. lib. 3. obseru. cap. 22. Menoch. lib. 4. præsumt. partis 2. præsumt. 133. num. 4. & Ioh. Goedd. ad l. rectè dicimus 25. ff. de V. S. (b) Vt ostendimus disp. 2. thesi 20. sub hac classe 4. (c) l. naturaliter. 12. in pr. & l. possessio. 49. in princ. ff. de acquir. vel am. poss. (d) Vide in d. disp. 2. thesi. 19. (e) l. usufructu. 7. in pr. l. item si fundi. 9. in pr. l. arbores. 59. §. 1. & 2. ff. de usufruct. (f) §. is verò ad quem. Inst. de rer. diuis. l. qui scit. 25. §. 1. ff. de vsur. l. arboribus. §. Iulianus. ff. de usufruct. & l. si fructuarius. 13. ff. Quib. mod. usufruct. amitt. Cuiac. lib. 4. feudor. tit. 30. Hart. Pist. lib. 1. quæst. iur. q. 24. num. 17. & seqq.

XXXIII.

Hinc aucupiorum & venationum, item piscationum reditus ad fructuarium pertinet.

d. l. item 9. §. aucupiorum. & l. usufructuarius. 26. ff. de usufruct. l. Venationem. 26. ff. de vsur.

XXXIII.

Alluionis quoq; usufructum ad fructuarium pertinet: Insulæ verò non item.

d. l. item. 9. §. huic vicinus. ff. usufr.

XXXV.

Est & illud hîc notandum, re quadam in vsum fructum data, censerî quoq; concessum, sine quo fructus percipi non potest, veluti aditus ad fundum fructuarium, (a) item instrumentum fundi, (b) tum etiam seruitutes prædio fructuario debitæ. (c)

a) l. 1. §. 1. ff. si usufr. pet. fac. l. 2. ff. de iurisd. (b) d. l. item. 9. §. instrumenti. & l. sed si 15. §. proprietatis. ff. de usufr. (c) d. l. 1. l. si is qui binas. 30. ff. d. t.

XXXVI.

Thesaurus verò infundo fructuario repertus, non vt proprietatis domino, sic & usufructuario cedit.

Per text. in l. fructus. 7. §. si fundum viro. ff. solut. matrim.

XXXVII.

Non solum autem ipsemet usufructuarius ex re fructuaria percipere fructus, sed & eum alij fruendum cedere, vel locare, vel ius illud vendere, vel precario dare, vel donare, (a) vel oppignorare (b) potest.

a) l. arboribus. 12. §. usufructuarius. l. non vtitur. 38. ff. de usufr. §. minus autem iuris. Inst. de vsu & habit. l. necessariò. 8. §. vlt. ff. de pericul. & comm. rei vend. (b) l. si is qui. 11. §. 2. ff. de pignorib. ipsam verò proprietatem prædij fructuarius pignori dare non potest. l. interest. 6. C. de usufr. Hotom. consil. 30. num. 6.

t

Serui-

XXXVIII.

Seruitutem verò imponere fundo fructuario non potest fructuarius, (a) vt nec ei seruitutem acquirere. (b)

a) *l. si cui. 13. §. fructuarius. ff. de vsufr.* (b) *l. sed si. 15. in fi. ff. d. t. & l. 2. §. 2. ff. si seru. vindic.*

XXXIX.

Sed an proprietatis dominus seruitutem prædio fructuario imponere possit, qua deterior fiat fructuarij conditio, quæstio est anceps? Et quòd nec consentiente fructuario id queat, concludimus.

d. l. sed si. 15. §. vlt. & l. seq. ff. de vsufr. vide omnino Pet. Fabr. lib. 2. semestr. c. 21. pag. 289. & seq.

XL.

Onus fructuarij hoc est, quod tenetur id omne facere, quod diligens paterfam. in re propria faceret, (a) proindeq; omnem rei curam suscipere, (b) & custodiam præstare. (c) Vnde damnum à domesticis rei fructuariæ illatum resarcire iubetur; (d) vt & amissionem seruitutum prædio debitarum præstare; (e) tum etiam hoc tenetur nomine, quòd vsucapionem rei non interpellauit. (f)

a) *l. sed cum fructuarius. 65. in pr. ff. de vsufr.* (b) *l. 1. in fine. ff. vsufr. quem cau.* (c) *l. 2. ff. d. t.* (d) *d. l. sed cum. 65. in pr. ff. de vsufr.* (e) *l. sed si quid. 15. in fi. ff. d. t.* (f) *d. l. 1. in fin. ff. vsufr. quem cau.*

XLI.

Reficere quoq; ædes fructuarium oportet, (a) nisi vetustate factæ sint deteriores, (b) nisi item paratus sit derelinquere vsufructum. (c)

a) *l. eum ad quem. 7. C. de vsufr. l. vsufructu. 7. §. 2. & 3. l. cum fructuarius. 64. & l. seq. in pr. ff. d. t.* (b) *l. sed cum fructuarius. 65. §. 1. ff. h. t.* (c) *d. l. cum fructuarius. 64. ff. eod.*

XLII.

Arbores item tenetur in locum demortuarum substituere, (a) nisi vi tempestatis sint euersæ, (b) & gregem vel armentum ex agnatis capitibus supplere, si vsufructus gregis vel armenti sit relictus. (c)

a) *l. agri. 18. ff. h. tit.* (b) *l. arbores. 59. in pr. ff. d. t.* (c) *l. vetus. 86. §. vlt. & 2. ll. seqq. ff. eod.*

XLIII.

Incumbit vsufructuario & hoc onus, vt collectas & tributa præstet, siue illa sint ordinaria, siue extra ordinem interponantur.

l. vsufructu. 7. §. hæctenus. ff. de vsufr. l. quero. 28. de vsu & vsufr. leg. l. neq; stipendium

stipendium. 13. ff. de impens. in res dot. fact. Cuiac. lib. 7. obseru. 4. Hartm. Pist. lib. 1. quest. 46. num. 33. & seq.

XLIII.

Non incommodè hoc loco & illa celebris moueri quæstio potest, an usufructuarius, si ei omnium bonorum usufructus testamento sit relictus, æs alienum defuncti testatoris soluere teneatur? Nos onus hoc hæredi, non usufructuario incumbere asserimus: (a) qui hæres tamen æs illud alienum ex defuncti bonis deducere potest. (b)

a) *l. 1. C. si cert. pet. l. 2. C. de hered. vel act. vend. Andr. Gail post alios quos citat lib. 2. obseru. pr. 146. Menoch. lib. 4. præsumt. præf. 143. Fachin. lib. 4. controu. iur. cap. 19. Hartm. Pist. lib. 1. quest. iur. quest. 46. num. 3. (b) l. vlt. ff. de usufr. leg. l. usufructu. ff. ad Leg. Falc.*

XLV.

Quid verò si relicto omnium bonorum usufructu, æs alienum superet ea bona, quorum tamen quædam adeo fructuosa sunt, vt multum lucri annuatim percipi inde possit, proindeq; heredes partim dilationem à creditoribus impetrantes, partim versuram facientes, breui temporis spacio æs illud alienum omne soluant, nunquid legatarius usufructum ab heredibus petere potest? Affirmanti sententiæ adhærendum putamus.

Perrationes pro hac conclusione adductas ab Hartm. Pist. lib. 1. quest. iur. quest. 46. num. 17. & seqq.

XLVI.

Sequitur de amissione usufructus. Usufructus amittitur & finitur morte usufructuarij naturali & ciuili, mutatione rei fructuariæ, cessione, consolidatione, non vtendo per modum, non vtendo per tempus, & euentu temporis usufructui præfiniti.

Iul. Paul. 3. recept. sent. tit. 6. §. usufructus. & §. finitur. differentiam facit inter amittere & finire. atq; ostendit quinq; modis amitti, & duobus finire usufr.

XLVII.

Naturali morte finitur usufructus, si de vita usufructuarius decedat.

l. 3. §. vlt. ff. quib. mod. usufr. amitt. l. corruptionem. 16. C. de usufr.

XLVIII.

Ciuili morte finitur usufructus, si usufructuarius maximam vel mediam capitis deminutionem patiatur.

§. finitur autem. Inst. de usufr. & l. pen. C. eod. tit.

LXIX.

Mutatione rei fructuariæ extinguitur usufructus, si ædes fructuariæ incendio consumptæ fuerint, vel terræ motu, aut vitio suo corruerint: (a) Item si area usufructus legatus sit, & in ipsa area ædifi-

t 2

cium

CLASSIS IIII.

10
 cium sit positum: (b) si balnei ususfructus testamento constitutus sit, & ex balneo testator habitationem fecerit; (c) si tabernæ sint legata, & diætam inde testator fecerit: si serui histrionis vsumfr. testator reliquerit, & postea ipsum seruum ad aliud ministerium transtulerit; (d) & deniq; si ager vel hortus fructuarius mari aut flumine inundatus sit. (e)

a) §. eo amplius. inst. de vsufr. l. repeti. §. §. 2. ff. quib. mod. vsufr. am. (b) l. repeti. §. §. vlt. ff. d. t. (c) l. si cui. 12. in pr. ff. eod. (d) d. l. si cui. §. 1. ff. h. t. (e) l. si ager 23. & l. seq. ff. d. t.

Cessione extinguitur ususfructus, si usufructuarius proprietatis domino vel extraneo, id est, qui proprietatem non habet, usufructu ita cedat, ut eo se planè abdicet.

l. si vsufruct. 66. ff. de iure dot. Extraneo quidem si cedat usufructuarius, nihil quidem agit, id est, non transfert. vsumfr. in ipsum. §. uem finitur. Inst. de vsufruct. vsumfructum tamen amittit, atq; is ad proprietatis dominum redit, d. l. si vsufructus. 66. ff. de iure dot. Cuiac. in notis ad Vlp. tit. 19. de dominijs & adquisit. rer. & ad Iul. Paul. lib. 3. sent. tit. 6. §. in iure cessione.

L I.

Consolidatione perit ususfructus, si usufructuarius proprietatem rei sibi comparauerit.

§. item finitur. vers. vel ex contrario. inst. de vsufruct. l. 3. §. vlt. ff. de vsufr. ad cres. Iul. Paul. lib. 3. sent. tit. 6. §. vsus fructus amissus. ibi, dominijs comparatione.

L I I.

Non utendo per modum amittitur ususfructus, si contra præscriptum in cõstitutione ususfructus modum, usufructuarius utatur, fruatur re fructuaria; (a) veluti si ea abutatur, puta deteriorando ipsam, (b) vel si ita legatus sit ususfructus ædium, donec usufructuarius altiùs eas non tollat, aut donec extra familiam non alienet eum vsumfructum; ipse autem usufructuarius altiùs tollat, aut alienet. (c)

a) §. finitur aut. ibi, & non utendo per modum. Vbi Cuiac. in not. inst. de vsufr. facit l. si communem. 10. §. 1. & l. si quis alia. 18. ff. quem. seru. amit. (b) Per Nouell. 120. cap. 8. & Auth. qui rem. Vbi Dd. C. de Sacrosanct. Eccles. Iason ad l. fructus eos. §. si fundum. ff. sol. mat. Molin. in consuet. Paris. §. 30. num. 166. Dissentiunt nonnulli per l. 1. §. 5. & 6. ff. vsufr. quemad. cau. (c) l. Proculus. 19. in princ. ff. de vsufr. & Connan. lib. 4. comment. c. 3. in fin. & Menoch. lib. 4. præsumpt. p. 2. præsumpt. 133. num. 2.

L I I I.

Non utendo per tempus extinguitur ususfructus, si usufructuarius re fructuaria non utatur decennio inter præsentem, vicennio inter absentes.

d. §. fini-

d. §. finitur autem ibi, non utendo per tempus, vbi Cuiac. in notis inst. de usufruct. l. usufr. 28. ff. quibus mod. usufr. am. l. non utitur. 38. ff. de usufr. l. corruptionem. 16. & ibi gl. in verb. non utendo cadere, & in verb. excludere. C. de usufruct. & l. ult. C. de seruit. & aqua.

LIIII.

Euentu temporis usufructui præfiniti amittitur usufructus, quoties ad tempus constitutus est usufructus, & tempus illud venit.

l. interdum. 15. ff. quib. mod. usufruct. am. & docet Iul. Paul. lib. 3. sentent. tit. 6. §. finitur usufructus. Vbi Cuiac.

LV.

Reipublicæ relictus usufructus in centum annos constitutus intelligitur, quibus elapsis extinguitur.

l. an usufructus. 56. ff. de usufr. Vide Cuiac. ad tit. de diuers. temp. pres. c. 34.

LVI.

Semel autem extinctus usufructus, amplius non competit.

l. qui tamen. §. 1. ff. quemad. usufr. am. Hartm. Pistor. lib. 1. quest. iur. q. 46. num. 26. & 32.

LVII.

Quia verò usufructuarius non aliter fructuum dominus efficitur, quam si ipse eos perceperit, iccirco licet maturis fructibus, nondum tamen perceptis, extinguatur ius vtendi fruendi, ad proprietatis dominum illi pertinent, non ad fructuarium, vel eius heredes.

§. is verò ad quem. inst. de rer. diu. l. arborib. 12. §. si fur. ff. de usufr. l. si fructuarius messem. ff. quib. mod. usufr. amitt. Obstare videtur text. in l. 7. §. diuortio. ff. sol. matr. Vide Hartm. Pistor. lib. 1. quest. iur. quest. 24. num. 24. & 25. & 28. & seqq.

LVIII.

SUCCEDIT QUASI VSUSFRUCTVS; qui est ius vtendi fruendi ex Senatusconsulto rebus illis quæ vsu consumuntur; (a) quales res sunt pecunia numerata, (b) Vinum, oleum, frumentum, (c) vestimentum, (d) lana. (e)

a) *§. sed utilitatis. inst. de usufr. & tot. tit. ff. de usufr. ear. rer. quæ vsu consum.*
 (b) *§. constituitur. vers. namq. ipso. inst. de usufr. facit l. si ego. 18. ff. de reb. cred. & l. 3. §. ult. ff. Commodati.* (c) *vinum, oleum, frumentum vsu consumi extra omne dubium est. & scribit expresse Iustin in §. constituitur. vers. nam hæ res. Instit. h. t.* (d) *d. vers. nam hæ res. Sed vestimenti proprium esse vsufructum contendit Donel. lib. 10. comment. c. 4. pag. 484. tum per text. in l. sed etsi. 1. §. etsi vestimentum. ff. de usufr. & in l. si usufructus. 9. §. pen. ff. usufr. quem. cau. tum arg. l. arboribus. 12. §. nauis. ff. de usufruct. Vide Fachin. lib. 8. controuers. cap. 41.* (e) *l. pen. ff. d. usufr. ear. rer. quæ vsu consum.*

LIX.

Hunc circa vsufructum triplex inspectio incurrit: Vna, quo

modo constituatur; altera, quomodo tradatur & accipiatur; tertia, quibus modis finiatur.

LX.

Constituatur quasi ususfructus sola vltima voluntate, veluti per legatum; inter viuos per conventionem aliquam non constituatur.

§. sed utilitatis. ibi, heredi vtiliter caueatur. Item ibi, vsusfr. legatus. & ibi, datur legatario. tum etiam ibi, legatarius satisdet. & deniq; ibi, traduntur legatario. l. vsusfr. 69. ff. ad Leg. Fal. l. 1. ibi, vsusfructus legari. l. 2. ibi, vsusfruct. legatus erat. l. 3. ibi, vsusfruct. legari poterit, & ibi, posse legari. item ibi, vsumfr. legari. & t. t. ff. de vsusfruct. ear. rer. quæ vsu consum.

LXI.

Errare itaq; nobis videtur Donellus, quando scribit, (a) si in bonis filij familiæ aduentitijs pecunia fuerit numerata, vinum, oleum, frumentum, aut res similis, earum etiam rerum vsumfructum ex Senatusconsulto ad patrem pertinere.

a) *lib. 10. comment. cap. 4. pag. 487. & seq.*

LXII.

Traditur hic ususfructus ita, vt rei fructuariæ dominium ad fructuarium transferatur.

§. sed utilitatis causa. Inst. de vsusfr. & l. si vini. 7. ff. de vsusfruct. ear. rer. quæ vsu consum.

LXIII.

Accipiens autem hunc vsumfructum tradenti heredi cautionem fideiussoriam, vel (vt volunt) pigneraticiam præstare tenetur de restituenda, finito vsufructu, vel eiusdem generis, & qualitatis re, vel eius æstimatione, quod posterius est commodius.

d. §. sed utilitatis. inst. de vsusfr. l. 2. ibi, rectè caueri oportet. l. 4. l. 6. ibi, vt tibi caueam. item ibi, heredi satisdabunt. l. tribus. 8. l. si vini. & l. penult. ff. de vsusfr. ear. rer. quæ vsu consum. iuncta l. 1. ff. qui satisd. cog.

LXIII.

Cæterum hæc cautio vel ante vel post traditam rem fructuariam exigipotest: (a) quæ nisi præstetur post traditionem factam, incerti conditione petipotest. (b)

a) *l. quoniam. 10. in fi. ff. de vsusfr. ear. rer. quæ vsu conf.* (b) *l. hoc SCtm. 5. ff. d. t.*

LXV.

Quod si neq; ante traditionem, neq; post eam constante adhuc vsufructu exacta hæc fuerit cautio, tunc finito vsufructu, ipsa quantitas condici potest.

d. l. hoc SC. 5. §. 1. vers. sed si quidem. ff. d. t.

LXVI.

Atq; huiusmodi cautio est ipsum remedium, quo rerum, quæ in absumptione

sumptione sunt, quasi ususfructus haberi cœpit.
l. 2. in fi. ff. d. t. & §. sed utilitatis. in fine. inst. de vsufr. Fachin. libr. 8. controuers. cap. 41. in fi.

LXVII.

Quamuis igitur hanc cautionem testator exigere vetuerit, non aliter tamen huiusmodi rei ususfructus accipi potest, quàm oblata & præstita hac Senatusconsulti cautione.

l. 1. C. de vsufr. l. si pecunia. ff. ut in poss. bon. esse lic. facit etiam l. nemo potest. 55. ff. de leg. 1. Fach. libr. 8. controu. iur. cap. 42.

LXVIII.

Eam tamen de substantia huius esse ususfructus planè negamus.

Per l. hoc SCtm. 5. §. 1. ff. de vsufr. ear. rer. quæ vsu consum. Pinel. post alios ad l. 1. C. de bon. mat. p. 2. num. 78. Ferdinand. Vasq. lib. 1. de potentia testatoris. §. 7. num. 25. & Fachin. libr. 8. cap. 43. Dissentit. Rolandus à valle conf. 92. num. 8. Vol. 1. & con. 42. n. 11. & 36. Vol. 2.

LXIX.

Finitur autem quasi ususfructus duobus modis; morte naturali & capitis deminutione.

d. §. sed utilitatis. vers. ceteræ. ibi, ut si moriatur aut capite minuatur. instit. de vsufr. & d. l. si vini. 7. ibi. ut quocumq; is mortuus, aut capite minutus sit. l. in stipulatione. 9. & l. seq. in pr. ff. de vsufr. ear. rer.

LXX.

Usufructui proximus est fructus, qui est ius fruendi rebus alienis, salua earum substantia, sine vsu alicui concessum.

l. huic stipulationi. 5. §. ergo. ff. vsufr. quem. cau. & l. per iniur. 13. §. si quis usufruct. ff. de accept. Cuiac. lib. 13. obs. 12. & ad African. tract. 9. in expl. l. 26. ff. de exc. rei iudic. Vide Conan. lib. 4. comment. cap. 5. num. 2. Sed obstat l. per seruum. 14. §. 1. & 2. ff. de vsu & habit.

LXXI.

Hunc iisdem modis constitui & amitti, quibus ususfructus ambigendum non est.

Arg. tit. inst. de vsu & habit. in prin. & l. 1. ff. d. t.

LXXII.

SEQVITVR DE VSV. Vfus est ius vtendi rebus alienis, salua earundem substantia.

Aliud est vti, aliud frui; aliud vsus, aliud usufruct. l. 2. l. si habitatio. 10. §. si vsus. l. per seruum. 14. §. 1. & seqq. ff. de vsu & habit. Vti est tantum commoditatis ex re aliqua capere, quantum vtenti duntaxat ad quotidianum eius vsum sufficit. §. minus autē iuris. inst. de vsu & habit. Quæ tamen commoditas interdū tanta est, vt nihil fructuū nomine proprietario relinquatur. l. fundi. 15. ff. d. t. Frui verò est tantum capere commodi, quantumcumq;

rumcunq; ex re aliqua percipi potest, ita vt etiam alij inde consumendum concedi possit. d. §. minus. vers. cum is inst. eod. tit. l. vsufr. 7. §. 1. l. item fundus. 9. in pr. ff. h. t.

LXXIII.

Qui igitur nudū alicuius rei vsu habet, neq; ipsum ius vtendi, neq; vtendi facultatem alij vendere, aut locare, aut gratis concedere potest.

d. §. minus autem vers. nec vllz alij. inst. h. t. l. sed neq; 8. l. inq; eo. 11. & l. plenum. 12. §. vlt. vers. operas. ff. eod. tit.

LXXIIII.

Cum autem dubium est, & incertum, quid, quantumq; rei cuiusdam vsu contineatur, tum iudex ex officio definiet, quemadmodum quis vti debeat.

l. pen. in fi. ff. de vsu & habit.

LXXV.

Sed quæsitum olim fuit, possitne vsuarius in domum vsuariam recipere hospitem, inquilinum, coniugem, parentes, familiam? Affirmata autem sententia obtinuit, & recepta est, modò ipsemet vsuarius in domo vsuaria habitet, & alios ad se recipiat.

§. item is. inst. de vsu & habit. l. 2. l. 4. in princ. & §. 1. l. 5. l. 6. l. 7. l. sed neq; 8. & l. plenum. 12. ff. d. t.

LXXVI.

Meretricem tamē in ædes vsuarias recipere vsuario non licet. (a) tum quia contra bonos mores quod est, & existimationem, pietatem, & verecundiam lædit nostram, facere nos posse credendum non est; (b) tum quia nullū maius est incommodū, quàm iactura dignitatis & existimationis, (c) cum tamen vsus commodo & utili esse debeat vsuario. (d)

a) *d. l. non aliter. 7. ff. de vsu & hab.* (b) *l. filius. 15. ff. de condit. & demonstr. & l. nepos. 125. in fi. ff. d. V. S.* (c) *l. auus. 79. §. 1. ff. de iure dot. d. l. nepos. in fi. ff. de V. S. l. isti. 8. §. quod si dederit. ff. quod metus causa. & l. iusta. 9. ff. de manum. vind.* (d) *§. minus a. iuris inst. de vsu & habit.*

LXXVII.

Quæsitum fuit & illud, si tam spaciosæ domus vsus sit constitutus mediocri homini, & angusto, vt is totius domus vsu occupare non possit, sed portiuncula quadam contentus esse queat, an proprietarius inuito vsuario vti possit ijs partibus, quæ vacant? placuit autem ne id possit proprietarius, cum alijs, atq; alijs temporibus tota domo vsuarius vti queat.

l. pen. §. ff. de vsu & habit.

LXXVIII.

Ad fundi vsu quod attinet, pars eius fructibus ferendis destinata est, pars verò destinata est alij alicui vsui. (a) Quæ pars tributa est ferendis fructibus, ab ea vsuarius dominum, quo minus ibi eius fundi colendi causâ versetur, prohibere non potest; vt nec eos, per quos opera rustica fiunt.

§. minus

§. minus autem, vers. inq. eo. inst. de usu & habit. l. inq. eo. n. & l. fundi. 15. §. 1. ff. d. 1.
LXXIX.

Ex fructibus quoq; vsuarius nihil ulterius habere intelligitur, quàm vt oleribus, pomis, floribus, fœno, stramentis, & lignis ad quotidianum usum vtatur. (a) Potest quoq; vti oleis, oleo, frumento, frugibus, & generaliter illis omnibus quæ in fundo nascuntur, ex quibus hominis victus maximè constat: Verùm quantum sibi suisq; ad victum sufficit, licet ad singulorum capitum victum multum sit ablaturus. (b) Quid autem sufficiat cuiq; ex dignitate & conditione cuiusq; æstimandum est: (c) qua in re spectamus etiam conuiuas & hospites, cum his enim vsuarius vti potest. (d)

a) *d. §. minus a. inst. h. t.* (b) *l. plenum. 12. §. 1. ff. eod. tit.* (c) *l. sed si quid. 12. §. sufficienter. ff. de vsufr.* (d) *d. l. plenum. 12. §. 1. vers. Iubentius etiam. ff. de usu & habit.*
LXXX.

Et quamuis poma, olera, flores, & ligna in oppidum quoq; deferre, atq; ibi cum conuiuis & hospitibus vti prohiberi non debeat vsuarius, quippe cum graue onus eorum non sit, si abundant in fundo; oleo tamen frumento, & reliquis frugibus similibus in villa duntaxat cum conuiuis & hospitibus vti debet. Pro se verò & familia si vti volet, poterit vti rebus illis omnibus quouis loco, quippe cum tantum sumere possit, quantum sibi & familiæ ad victum sufficiat.

d. l. plenum. 12. §. 1. ff. de usu & habit. Donel. lib. 10. comment. cap. 25. pag. 552.

LXXXI.

Vti autem fructibus debet vsuarius quales illi sunt, veluti frugibus, vt frugibus, lignis, vt lignis; nec potest eos in aliam specie transferre, atq; illa specie vti.

arg. l. arboribus. 12. in princ. ff. de vsufruct. l. plenum. 12. §. 1. vers. sed Sabinus & Casius. ff. de usu & habit. Donel. d. lib. 10. cap. 25. pag. 553. lin. 33.

LXXXII.

At pars fundi destinata alij vsui, quàm ferendis fructibus, veluti villa, prætorium, cellæ vinariæ, aut oleariæ, & loca ad deambulandum, & gestationem parata ad vsuarij pertinent vsus, in tantum vt is dominum quoq; & illius urbanam familiam eò venire prohibere possit, non etiam colonum, nec familiam rusticam, quæ agri colendi causâ illic est.

d. l. habitatio. 10. §. vlt. ff. de usu & habit.

LXXXIII.

Si pecoris vsus alicui sit relictus, & quærat, quid in ea causa sit, distinguendum est inter operas iumentis, & pecoris fructus. In iumentis
▼
operis

operis vsuarius omnem habet vsu, pro conditione cuiusq; animantis. Boum enim & equorum vsu concessio, ad arandum & ad cætera, ad quæ boues & equi apti sunt, vti ipsis vsuarius potest. Muli item & asini vsu constituto ad onera ferenda, eius operis vsuarius rectè vtetur. Quòd si equitij vsus sit relictus, & sint in hoc aliqui non domiti equi, domare eos potest vsuarius ad percipiendas operas.

d. l. plenum. 12. §. sed si boum. & §. seq. ff. de vsu & habit. §. item is ad quem serui. vers. idem scil. inst. eod. tit.

LXXXIIII.

Et potest vsuarius iumentis operis vti, non solum ad suum ministerium, sed etiam liberorum & coniugis.

§. item is ad quem. vers. idem scilicet. instit. h. t. & facit d. l. plenum. 12. §. vlt. ff. eod.

LXXXV.

Fructus verò pecoris, vt fœtus, lac, pilus, stercus, ad vsuarium non pertinent, (a) Cui enim vsus relictus est, vti potest, frui non potest; (b) Modico tamen lacte vti non prohibetur. (c)

a) *§. sed & si pecorum. inst. eod. Ob stare videtur, quòd vsuarius ex fundi fructibus sumere tantum potest, quantum sibi, & suis sufficiat, etiam si hoc modo fundi fructus consumantur. Vide Donel. lib. 10. comment. cap. 25. pag. 553.* (b) *l. 2. in pr. ff. h. t.* (c) *d. l. plenum. 12. §. sed si pecoris. ff. eod. tit.*

LXXXVI.

Et si verò vsuarius stercore & excrementis pecorum iam egestis vti nequeat, ipsis tamen pecoribus, in fundum inductis ad stercorandum eum rectè vtitur.

d. l. plenum. §. sed si pecoris. ff. de vsu & habit. §. planè ad stercorandum. inst. eod. tit. Donel. lib. 10. comment. cap. 25. pag. 554.

LXXXVII.

Ex prædictis patet, quid vsusfructus ab vsu distet. Spectatur autem in vsu tum eius constitutio, tum amissio illius. Constituitur vsus iisdem modis, quibus vsusfructus. (a) Pro parte tamen vsus constitui non potest. Frui quidem pro parte possumus, vti pro parte non possumus, (b) cum vsus in nudo factus, vtendo scilicet consistat, quod factum post se nullum corpus, id est, fructus nullos relinquit; vsusfructus verò licet ab initio similiter in factus, scilicet fruendo consistat, (c) factum tamen illud post se fructus relinquit, & adiicit fructuario. (d)

a) *Inst. de vsu & hab. in pr. l. 1. §. 1. ff. eod. tit.* (b) *l. vsus pars. 19. ff. d. t. l. vsusfruct. 5. ff. de vsufruct. l. 1. §. si vsusfructus. ff. ad L. Falc.* (c) *l. 1. in princ. ff. quando dies vsufruct. leg. ced.* (d) *Vide Alciat. lib. 1. paradox. cap. 17. Cuiac. ad l. stipulationes*

non

non diuiduntur. ff. de V. O. & Donel. ad l. 2. §. 1. verb. quadam non recipiant. num. 13. ff. d. t. & Hotom. lib. quest. illust. 20. quest.

LXXXVIII.

Amittitur quoq; vsus modis iisdem, quibus & vsusfructus. (a)
Vnde mortuo vsuario ad eius heredes vsus non transit. (b)

a) Inst. de vsu & hab. in princ. (b) l. vsus aquæ. 21. ff. eod. t.

LXXXIX.

SUCCEdit MODO HABITATIO; quæ est ius (a) habitandi in ædibus alienis. (b)

a) §. sed si cui. ibi, quasi propriū aliquod ius. inst. d. t. l. habitatio. 11. C. de vsufr. & hab. l. 1. §. 1. vers. vlt. ff. commod. l. si gratuitū. 17. ff. de præscr. verb. Hotom. a. 3. obs. 23. habitationem ius esse negat, sed malè, ut ex locis iam adductis patet; Eam verò locum definit; at perperam: Tum quia locus ius dici non potest: tum quia locus ille cui hoc ius coheret, est proprietarij, habitatio verò habitatoris: tum quia habitatio, illa seruitus, morte habitatoris finitur, locus nō item: tum postremò, quia inter veteres iuris conditores contentio fuit utrū habitatio vsuifruetui, vel nudo vsui similis esset. l. cum antiquitas 13. C. de vsufr. & hab. quæ sanè dubitatio oriosa fuisse, & indigna iuris autoribus, si ipsa habitatio proprie esset locus, siue domus ipsa. (b) ius habitandi quam vim habeat, ex sequentibus enunciatis constabit.

XC.

Ius autem habitandi in ædibus alienis consistit partim in eo, quòd is, ad quem pertinet, illud alij etiam locare potest, (a) item commodare; (b) partim quoq; in hoc, quòd etiam interueniente capitis deminutione perseuerat, neq; non vtendo amittitur. (c)

a) §. sed si cui habitatio. inst. de vsu & habit. l. cum antiquitas. 13. C. de vsufr. & habit. Obstat videtur l. si habitatio. 10. in pr. vers. sed eas personas. ff. de vsu & habit. (b) l. 1. §. 1. in fi. ff. commod. At obstat videtur l. si gratuitū. 17. in pr. ff. de præscr. verb. Vide Balduin. in Iustiniano. pag. 176. & seq. (c) l. pen. ff. de cap. minut. & l. si habitatio. 10. in fi. pr. ff. de vsu & habit.

XCI.

Quod attinet habitationis constituendæ & amittendæ modos, illi certè iisdem sunt cum modis constituendi, & amittendi vsufructum & vsu; (a) præterquam quòd capitis deminutione, & non vsu haud amittitur habitatio. (b)

a) Habitatio enim idem ferè ius est cum vsufructu, & vsu. d. l. cum antiquitas 13. C. de vsufructu & habitatione. d. l. habitatio. 10. in pr. ff. de vsu & hab. (b) d. l. si habitatio. 10. in fi. princ. ff. d. t.

XCII.

Sequitur breuiter DE OPERIS SERVORVM. Hæ & ab usufructu, & ab usu differunt. Non enim amittuntur capitis deminutione, neq; non utendo, neq; morte eius cui debentur operæ. (a) Differunt etiam ab habitatione tum ratione subiecti, cum habitatio fit ius ædium, operæ verò ius seruorum; tum etiam ratione amissionis, siquidem operæ seruorum morte eius, cui debentur, non amittuntur. (b)

a) l. 2. ff. de usu & usufructu legato. & l. 2. ff. de operis seruorum (b) d. l. 2. ff. de usu & usufruct. legato.

XCIII.

Et tantum de seruitutibus in personam nominatis. Innominata seruitus in personam est, cuius nulla certa, & specifica appellatio iure ciuili prodita est; (a) veluti ius decerpenti pomum de arbore aliena, ius spatiandi, vel cœnandi in prædio alieno; cuiusmodi iura sunt seruitutes, non prædiorum sed personarum: (b) vt & ius eundi, vel agendi, vel ducendi singulariter personæ constitutum: (c) tum etiam ius quoddam aliud personæ concessum. (d)

a) l. 3. de ff. præscr. verb. (b) l. vt pomum. 8. in pr. ff. de seruit. (c) l. 1. ff. de usu & usufruct. leg. l. pater filia. 6. ff. de seruit. leg. (d) l. 4. ff. de seruit. præd. rust.

XCIII.

Huiusmodi seruitus alij concedi non potest, & morte eius cui debetur, vt & illius capitis deminutione magna amittitur.

l. 4. ff. de seruit. præd. rust. l. 1. in fi. ff. de usu & usufr. legato.

FINIS DISPUTATIONIS OCTAVÆ.

Ka 3071

(3/4)

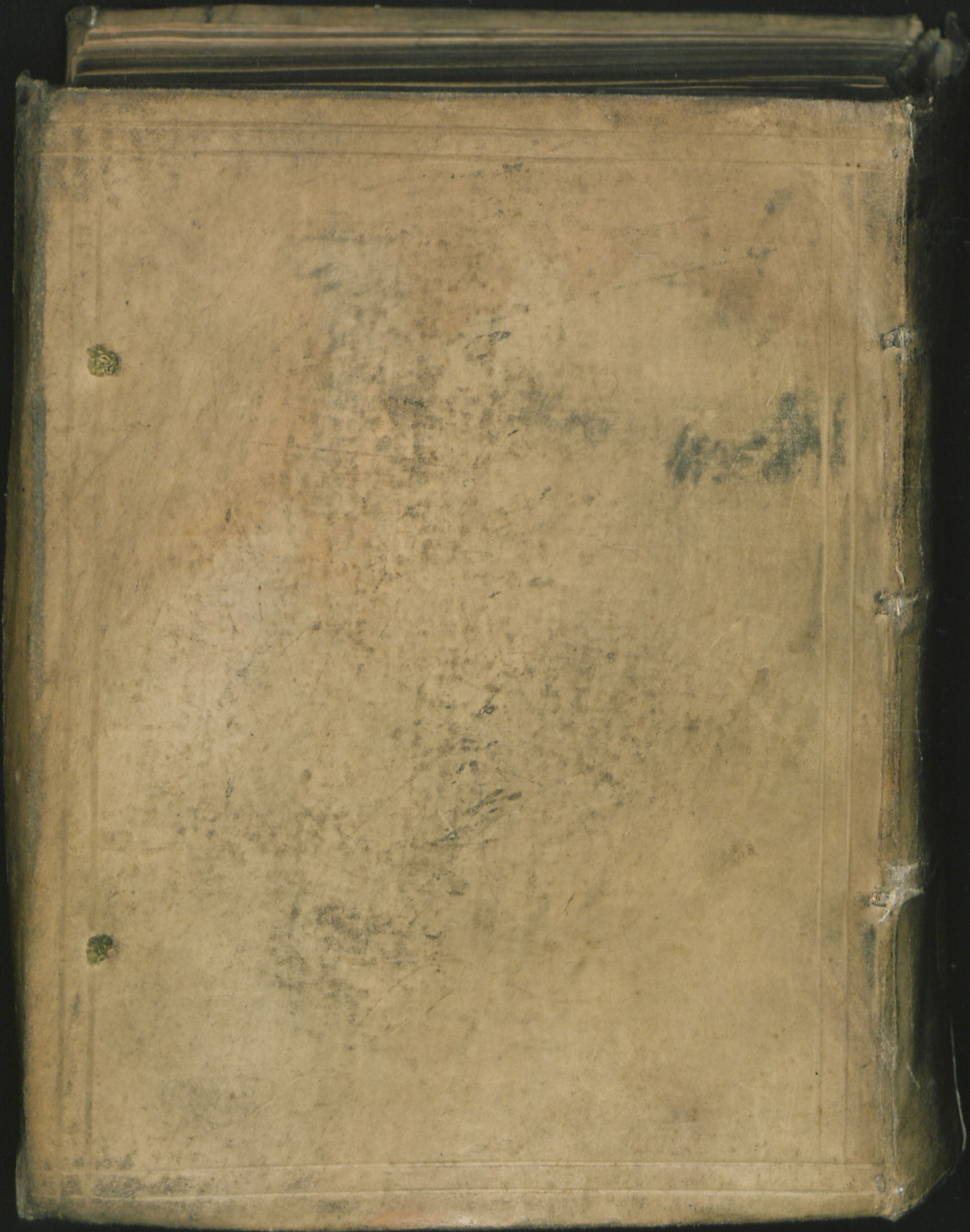
ULB Halle 3
003 261 573

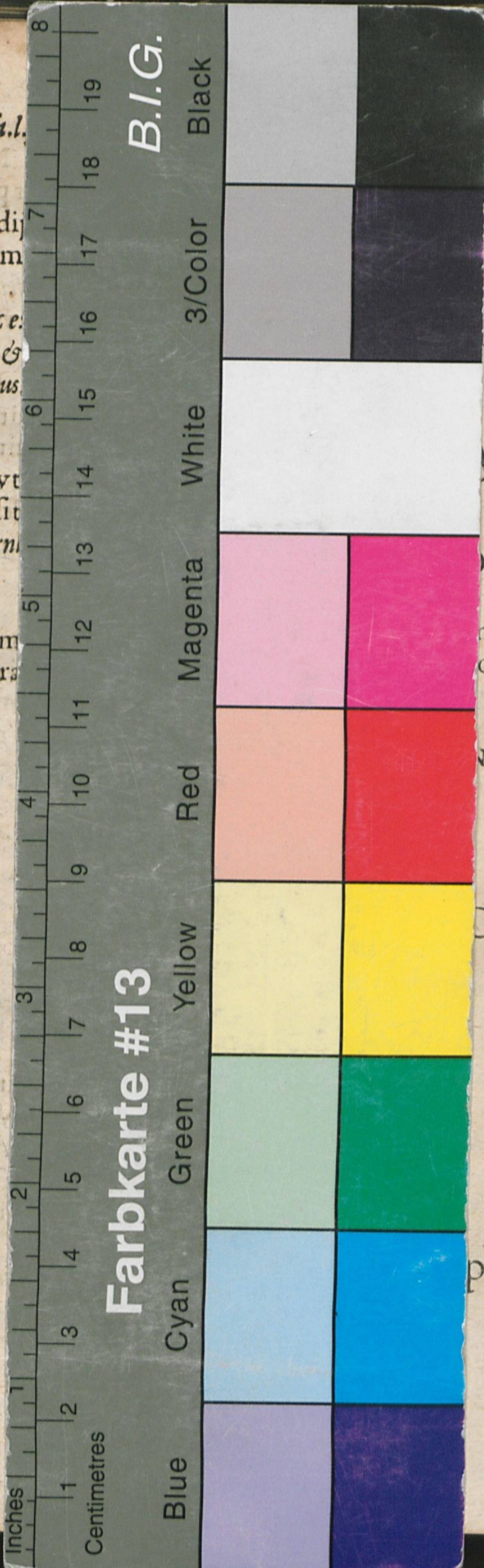
sb

Burblind. 3/1.

289.

Disputatio VIII.

FRUCTU, VSV, HABITATIONE, aliaq; in personam seruitute.

QVAM,

Diuinâ fauente gratiâ,

PRÆSIDE

ARISSIMO,

ULTISSIMO QVE

N. HENRICO BOCE-

VSQVE IVRIS DOCTORE ET

in Illustrissima Tubingensi Academia celeberrimo suo Præceptore omni obseruantia

cultu prosequendo,

NARI EXERCITII CAUSA,

hora locoq; consuetis,

Defendendam suscipiet

DOCVS. COLB,

Spirensis.

TVBINGÆ,

apud Georgij Gruppenbachij.

ANNO M. D. XCIX.

